

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: Chelsea 3-3878

NO. 77. — ŠTEV. 77.

NEW YORK, MONDAY, APRIL 3, 1933. — PONEDELJEK, 3. APRILA 1933

VOLUME XLII. — LETNIK XLII

POLJSKA SE BO PRIDRUŽILA MALI ANTANTI

VSESLOVANSKO GIBANJE, KI SE ZARADI RUSIJE NI NADALJEVALO, SE BO NAJBREŽ ZOPET OBNOVILO

Poljska, ki se je zaradi spora s Čehoslovaško nagibala k Madžarski, bo opustila svoje sedanje stališče. — Vezi med njo in Malo antanto se neprestano jačajo. — V Mali antanti je že sedaj nad trideset milijonov Slovanov. — Nenapadalna pogodba s Sovjetsko unijo.

PRAGA, Čehoslovaška, 2. aprila. — Nameravani obisk poljskega zunanjega ministra Becka treh prestolic Male antante pomeni veliko važnost za Evropo.

Ko se je Hitlerjeva vlada polastila Nemčije, so se od vseh strani pojavili vplivi na poljsko vlado, da bi se Poljska pridružila Mali antanti. S tem namenom je poljski poslanik v Beogradu, Gunt her Schwarz, odpotoval v Varšavo, in njegova misija ni bila brez uspeha.

Nova pogodba, ki je trdno zvezala Malo antanto, je bila posledica vtihotapljanja italijanskega orožja v Hirtenberg, od koder bi imelo biti poslano na Ogrsko. Drugi vzrok nove pogodbe Male antante pa je bila tudi vedno glasnejša zahteva Ogrske po izpremembi mirovne pogodbe.

Ker pa je sedaj v Nemčiji prišel na krmilo vlade Hitler in ker je Mussolini izdelal mirovni načrt, ki izključuje od udeležbe male države, se bo Poljska pravgotovo s kako pogodbo zvezala z Malo antanto, ali pa celo stopila v njo.

Dodatek 32,000,000 poljskega naroda k sedanjim 48,000,000, katere že sedaj veže pogodba, bo velika pomoč za odpor Male antante proti izpremembi mirovne pogodbe. Mogoče bo ta zveza še kaj večjega pomena.

Mogoče pomeni obnovitev panslavizma (vseslovanstva), katera misel je prevevala slovanske narode pred svetovno vojno, ki se pa po vojni ni uresničila, ker je bila Rusija označena za komunistično, vsled česar so bili ostali slovanski narodi prisiljeni postaviti tri nove slovanske države s skupnim prebivalstvom 62,000,000. Poljska, Čehoslovaška in Jugoslavija imajo skupno bojazen pred Nemčijo in prijateljstvo s Francijo.

Toda vsled premogarskega okraja Tešen je prišlo do ostrega spora med Poljsko in Čehoslovaško in medtem ko je bila ustanovljena Mala antanta v namenu, da obdrži Ogrsko v njenem ponižanju, je ostala Poljska tradicionalna prijateljica Ogrske. Da Poljska ni delila z Jugoslavijo njenega nasprotstva proti Italiji, je bilo razvidno pred dvema letoma, ki je Mussolini skušal pridobiti Poljsko na svojo stran.

Vsled hitlerizma v Nemčiji in vsled Mussolinijevega zagovarjanja izpremembe mirovne pogodbe je Poljska izprevidela nevarnost, ki ji preti ter je v Mali antanti zagledala najbližjo in najboljšo prijateljico proti tej nevarnosti.

Vsi ti dogodki so tudi spomnili Poljsko, da so Poljaki slovanski narod, katerega ogroža ustajajoča Nemčija in da je izmed 48,000,000 ljudi v Mali antanti 30,000,000 Slovanov.

Pri tem se je Poljska tudi spomnila, da so Rusi, s katerimi je pred kratkim sklenila nenapadalno pogodbo, tudi Slovani.

Časopisje na Poljskem, na Čehoslovaškem in v Jugoslaviji piše v tem smislu.

Ruski list "Izvestja" je pisal pred kratkim: — "Rusija potrebuje mnogo, toda najmanj potrebuje čuti v pridobivanju novega prebivalstva."

Češki uradni list "Venov" pozivlja Slované v zvezo proti nemški nevarnosti. Beogradska "Politika" opominja Rusijo, da naj ne pozabi, da je slovanska država, ki je nekoč rešila Srbijo pred tev-

Po bojkotu je zavladal v Nemčiji mir

ŠKODA VSLED POVODNJI

Vihar na jugu je zahteval 81 človeških žrtev. Najbolj prizadeta je bila dolina Mississippija.

Washington, D. C., 2. aprila. — Reke in potoki dolinega dela doline Mississippi so vsled dvodnevne viharjeve nevarno narastli. Vsled viharjev je izgubilo življenje 81 oseb in v dvajsetih vaseh je bila povzročena občutna škoda.

Človeške žrtve so razdeljene po posameznih državah sledeče: Mississippi 51, Texas 20, Louisiana 9 in Arkansas 1.

Najbrže pa to še niso vse žrtve, kajti poročila iz oddaljenih krajev prihajajo le počasi. Rdeči križ skrbi za ponesrečence, ki nimajo strehe in tepe veliko pomanjkanje. Velika vodo ročilna dela zelo ovira. Pomladna setev bo vsled tega v mnogih krajih zakasnela; mnogo poljedelske zemlje je še pod vodo.

Vsled neprestanega deževja, ki je trajalo 24 ur sta zelo narastli tudi reki Wabash in Ohio. V bližini Evansville, Ill., Uniontown, Ky., Cairo, Ill. in Shawneetown, Ill. je bilo mnogo ljudi vsled povodnji odrezanih od prometa. Po nekaterih krajih voda še vedno narašča, po drugih krajih pa pada, toda nevarnost preplave je še vedno povsod.

NOVI NEMŠKI POSLANIK

Berlin, Nemčija, 2. aprila. — Predsednik Hindenburg je podpisal imenovanje prejšnjega predsednika banke dr. Hans Lutherja za poslanika v Washingtonu. Dr. Luther bo naslednik poslanika dr. Wilhelma von Preitwitz.

SUHAČI PRIZNAVAJO PORAZ

Milwaukee, Wis., 2. aprila. — Pastor Warren Jones, voditelj državne protestantske lige, je danes rekel, da bodo pri volitvah v torek suhači brez dvoma poraženi. Že pred štirimi leti je bila predloga, naj se uveljavijo državne postavice za izvedbo prohibicije, poražena z velikim številom glasov.

COLUMBIA UNIVERZA JE VREDNA \$36.000.000

"Columbia University Spectator" je včeraj ugotovil, da znaša skupno premoženje univerze šestindeset milijonov dolarjev. V to vsoto je všteta tudi vrednost poslopij takozvanega "Medical Center" na 168. cesti.

tonsko nevarnostjo in da vsled tega naj ne ovira svojih slovanskih sosedov v njihovi borbi proti novi nemški nevarnosti.

Ako je panslavizem ogroženje Nemčije, pomeni za Ogrsko smrt. Bivši ogrski ministrski predsednik Bethlen je pred kratkim izrazil svojo bojazen, da bo enkrat Ogrska drago plačala svoj drzni čin, da je razbila slovansko edinstvo s tem, da je zabila azijsko zagvozdo med vzhodne, južne in zapadne Slované pred tisoč leti. To misel je izrazil pri svojem zadnjem obisku v Nemčiji.

MUSSOLINIJEV NAČRT ZADEVA NA ODPOR

Deladier in Paul - Boncour sta različnega mišljenja. — Francoski ministrski predsednik se boji za varnost. — Herriot svari pred vojno nevarnostjo.

Pariz, Francija, 2. aprila. — Med ministrskim predsednikom Deladierom in zunanjim ministrom Paul-Boncourjem je prišlo do nesoglasja glede Mussolinijevega mirovnega načrta štirih držav. Medtem ko se Paul-Boncour z veliko previdnostjo zavzema za sprejem Mussolinijevega načrta, se Deladier boji, da bi bila varnost Francije ogrožena.

Paul Boncour in poslanik v Rimu de Jouvenel sta v dolgi konferenci razpravljala o tem načrtu. Med konferenco je bil na posvetovanju povabljen tudi angleški poslanik lord Tyrrell.

Romunski zunanji minister Nikolaj Titulescu je kot zastopnik Male antante članom francoskega kabineta vročil spomenico, ki navaja svoja nasprotstva proti Mussolinijevega načrta.

Lyon, Francija, 2. aprila. — Bivši ministrski predsednik Ed Herriot svari Francijo pred vojno kot gotovo posledico, ako bi po Mussolinijevega načrta bila izvedena izprememba evropskih mej pod pokroviteljstvom štirih držav.

Svoje naziranje je objavil v listu "Le Democrate" in je skoro istega mišljenja z romunskim zunanjim ministrom Titulescu, ki hoče Franciji dokazati, da nosi Mussolinijevega načrta kal za nove vojne.

Kot zastopnik vzhodnih zaveznic Francije, Čehoslovaške, Jugoslavije in Romunske, je Titulescu izjavil, da more Francija brez obira na Malo antanto pristati na Mussolinijevega načrta. V tem slučaju pa se bi znala Mala antanta sama varovati.

Herriot sicer odobrava posvetovanja štirih držav: Francije, Nemčije, Anglije in Italije, toda pravi, da bi bila največja neumnost postaviti skupino štirih držav, mesto zveze narodov.

"Journal" poroča, da je angleški poslanik lord Tyrrell predložil zunanjemu ministru Paul-Boncourju nov osnutek Mussolinijevega načrta.

V tem osnutku so nekatere točke Mussolinijevega načrta nekoliko izpremenjene in prikrojene MacDonalduemu načrtu.

ANGLIJA BO PREKINILA VEZI Z RUSIJO

Anglija nikakor ni imela pravice vmešavati se v ruske zadeve. — Boljševiki vztrajajo na svojem stališču.

Moskva, Rusija, 2. aprila. — Inozemski diplomatski krogi so mnenja, da je napetost med Anglijo in sovjetsko Rusijo večja, kot pa je mogoče videti na zunaj. Angleški poslanik se najbrže ne bo več vrnil na svoje mesto in slišati je, da se sovjetski poslanik v Londonu pripravlja na odhod, kar pa baje ni res.

Vendar pa ni ogrnja brez dima in ker je bil angleški poslanik poklican v London, so nastali še težji zapletljaji.

Po mnenju raznih diplomatov Anglija ni imela nobene pravice vmešavati se v pravice Rusije in načeti vprašanje glede preloma diplomatskih zvez med obema državama.

Po sovjetskem mnenju pa išče Anglija prelom z Rusijo, da bi vplivala na ameriško javnost. Tega mnenja je tudi večina inozemskih diplomatskih zastopnikov v Moskvi, ki smatrajo nastop Anglije za barantanje.

Angleži pravijo: — Naše državljane morate izpustiti. — Rusi odgovarjajo: — Pravica neodvisne države! — Angleži so prekinili pogajanja za trgovsko pogodbo. Rusi so odgovorili, da se bo sodnijska obravnava proti Angležem pričela 9. aprila in da bodo med obtoženci tudi angleški inženirji. Anglija je poklicala svojega poslanika v London, Rusija ostane mirna.

Vprašanje nastane: — Ali bo Anglija izpeljala svoje načrte? Vsi diplomati so mnenja, da bo ostala pri svojih zahtevah. To bo odločeno v Londonu med poslanikom Sir Esmondom in zunanjim ministrom Sir John Simonom.

Sovjeti bodo šli dalje: Angleži bodo skupno z Rusi postavljeni pred sodišče pod obtožbo, da so namenoma pokvarili stroje, da bi zmanjšali produkcijo blaga in če je Angležem prav ali ne.

ROOSEVELT JE ZMANJŠAL VETERANOM PODORO

Washington D. C., 1. aprila. — Predsednik Roosevelt je podpisal odredbo, s katero je zmanjšal ameriškim veteranom podporo za štiristo milijonov dolarjev.

Vsled tega znižanja bo prizadekih 650,000 veteranov, pred vsem onih, ki v vojni niso bili ranjeni oziroma si niso nakopali kake bolezni.

28 ČAS PIVA ZA VSAKEGA NEWYORČANA

V petek bo v New Yorku štiri-tisoč tisoč sodčkov dobrega piva. Ker je treba računati, da ga bo šlo 10% v škodo, ga bo še vseeno na razpolago 196,416,000 čaš. Na vsakega prebivalca New Yorka — vstevši otroke in dojenčke — bo prišlo 28 čaš piva.

ADVERTISE
in "GLAS NAPODA"

V SLUČAJU POTREBE SE BO V SREDO BOJKOT NADALJEVAL

Berlin, Nemčija, 2. aprila. — Nemški fašisti, ki so v soboto vprizorili bojkot proti Židom, nadaljujejo po nekaterih šlezjskih mestih svojo akcijo. V splošnem pa vladajo v Nemčiji normalne razmere. Nemški narod ni imel že dolgo časa tako mirne nedelje kot je bila današnja.

OTVORITEV SVETEGA LETA

V baziliki sv. Petra je podelil papež celemu svetu svoj blagoslov. — Upa na izboljšanje svetovnega položaja.

Vatikan, 2. aprila. — Papež Pij XI. je s tremi udarci z zlatim kladivom na sveta vrata v baziliki sv. Petra otvoril sveto leto ob navzočnosti nad 55,000 vernikov. Pri tej priliki je podelil celemu svetu svoj blagoslov.

Pri nagovoru na kanonike bazilike, ki stražijo sveta vrata, je rekel papež:

— Sveto leto bo ostalo največje vseh svetih let. S svečanostjo, ki sebi nima primere, vleče svoj pomen iz neizmernih vrednosti božjega Odrašenja. Celo po devetnajststo letih vidimo bogate sadove, katere nam je podelila neizmerno ljubezen našega Odrašenika.

Papeževe besede so bile s pomočjo mikrofona raznesene po veliki baziliki, kjer se je gnetla velikanška množica.

Neka italijanska žena, ki se je hotela preriniti skozi množico in vrsto švicarske garde, da bi boljše videla, veliko svečanost, se je v duševni razburjenosti mrtva zgrudila na tla, medtem ko je na tisoče cerkvenih zvonov oznanjalo pričetek svetega leta.

Sveto leto, od katerega pričakuje papež olajšanje svetovnega gorja, prihaja v spomin na 1900 obletnico Kristusovega trpljenja, smrti in vstajenja. Sedanje svečanosti segajo v dobo papeža Aleksandra VI., ki je pred 1500 leti odredil sveto leto.

Slične svečanosti so se vršile v treh drugih rimskih bazilikah pod vodstvom kardinalov Marehetti, Sevaggiani, Cerretti in Pignatelli.

NAPREDOVANJE JAPONCEV

Po sedemurnih bojih je padlo mesto Sihmenčaj, sedem milj južno od zidu. — Sovjeti so vrnili železniške vozove Mančukuo.

Šanhajkwan, Kitajska, 2. aprila. Po sedemurnih vročih bojih so japonske čete zavzele mesto Sihmenčaj v severni Kitajski. Mesto leži ob križišču dveh železnic severno od Činwangtao in južno od vzhodnega konca velikega kitajskega zidu. V bližini se nahajajo velika posvetstva uprave angleških Kailan rudnikov.

Poleg tega drže Japonci še več drugih krajev južno od zidu, da

Nikjer ni prišlo do kakih nemirov, oziroma demonstracij. Kot je pred velikonočnimi prazniki običaj, so bile tudi danes vse trgovine odprte.

Bavarska vlada je izjavila, da ne bo dala nobeni vrstni dovoljenja za odprtitev verižnih trgovin (chain stores). Po mnenju narodnih socialistov škodujejo verižne trgovine malim trgovcem.

Dasi pravijo fašistični voditelji, da se bo bojkot prihodnje srede ponovil, če se bodo po inozemstvu še širile vesti o grdem ravnanju z Židi, prevladuje mnenje, da je bil sobotni bojkot zadnji svoje vrste.

Posebni odbor, ki kontrolira akcijo proti Židom, je odredil, da morajo biti organizacije, ki so izvedle večerajšnji bojkot pripravljene, da ga v slučaju potrebe v sredo dopoldne ob desetih obnovijo.

Vodstvo bojkota je nadalje odredilo, da se smejo pri prihodnjih demonstracijah posluževati plakatov, na katerih je ena sama beseda, namreč "Židje". Pri sobotnih demonstracijah so imeli plakati napise "Pozor, Židje!", "Židovski nevarnost!", "Ne kupujte pri Židih!" itd.

Včerajšnji bojkot se je razmerno mirno završil. Poročajo samo o dveh smrtnih slučajih in nekaterih ranjenicah.

AVSTRIJSKO VOJAŠTVO ŠČITI TOVARNO ZA OROŽJE

Dunaj, Avstrija, 31. marca. — Avstrijsko vojaštvo je danes zastražilo malo tovarno za orožje v mestu Hirtenberg.

Mesto Hirtenberg je bilo v zadnjih tednih večkrat imenovano. Tja so namreč dospeli velike pošiljave orožja iz Italije, ki so bile namenjene na Madžarsko. Te dni je vlada izvedela, da nameravajo nemški socialisti navaliti na skladišče in se polastiti pušk, strojni in drugega vojnega materijala.

Vlada je razpustila socialistično organizacijo "Schutzbund". Po dunajskih ulicah patrolirajo močni oddelki vojaštva.

s tem preprečijo kitajski napad na prelaze v kitajskem zidu.

Tokio, Japonska, 2. aprila. — Poročila iz Mandžurije naznanjajo, da je sovjetska vlada vrnila Mančukuo državi 3800 železniških voz kitajske vzhodne železnice. Vozovi so v železniškem prometu prišli do Vladivostoka, kjer so ostali. Med Japonsko in Rusinjo je zaradi posesti teh voz prišlo do spora, ki je bil sedaj poravnans tem, da je Rusija vozove izročila Mančukuo.

Med Rusijo in Japonsko mora biti še poravnans spor, ki je nastal vsled tega, ker je Rusija po vzhodni mandžurski železnici poslala v Vladivostok vojni materijal.

"Glas Naroda"

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakser, President L. Benedik, Trezor

Place of business of the corporation and addresses of above officers:

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Da celo leto velja za Ameriko in ... \$6.00

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

SE ENKRAT DOAK

V resort zveznega delavskega urada spada tudi priselniški department.

Dosedanji delavski tajnik William N. Doak se je posluževal priselniškega departamenta v prvi vrsti za to, da je kar v masah deportiral radikalne inozemce.

Kot smo že poročali, je v to svrhu osnoval posebno "tajno službo", nad katero je poveril kontrolo Murrayu Garssonu.

Garsson je bogat človek in mu ni treba skrbeti, kaj bo jedel in kje bo spal.

Šlo mu je za čast oziroma princip, ne pa za denar. Rekel je, da je popolnoma zadovoljen, če mu plačajo za njegovo delo dolar na leto.

Toda Doak mu je dal devet tisočakov, katere je patriot Garsson spraval brez vsakega obotavljanja.

Vohuni delavskega tajnika so se imenovali priselniški nadzorniki. Njihova naloga je bila izslediti radikale, ki niso državljani.

Vsak inozemec, ki je prežet z nekoliko bolj radikalnimi idejami, je po njihovem mnenju komunist.

Za to vohunsko službo je bilo na leto dvestotisoč dolarjev na razpolago. No, s tem denarjem se že da živeti.

Nazadnjaški Doak se je ovil v patriotsko zastavo ter skušal prepričati organizirane delavce, da jih z zasledovanjem tujerodcev šteti pred konkurenco.

V Združenih državah je baje skoro pol milijon oseb, ki so dospeli na nepostaven način v deželo.

Doak jih je gotovo preštel in vsleditega mora vedeti. Toda vkljub vsem svojim prizadevanjem ni mogel vsen deportirati.

Toda še tretjega marea, torej dan prej predno je izgubil svojo službo, je izdal povelje da morajo vsakemu tujerodu, ki dosepe v deželo, vzeti odtise prstov. Ta znamenja svobode naj bodo aktom priselniškega departamenta v okras.

To je bilo zadnje njegovo vedomilo.

4. marea se je Hoover poslovil in z njim vred tudi Doak.

Njegova naslednica Miss Perkins je rekla, da bo vpriporila temeljito čiščenje v svojem departmentu.

Že koj prve dni je odpustila petinpetdeset priseljeničkih inšpektorjev, štirinajst jih je pa poslala načasne počitnice.

Obljubila je tudi, da bo odpravila priselniško "tajno službo".

Miss Perkins se je zelo začudila, ker je dne 15. marea ostalo od dovoljenih dvesto tisoč dolarjev samo dvanaest tisočakov.

Inšpektorji, ki so lovili inozemce, so imeli 107 tisoč dolarjev plače, 62 tisoč dolarjev pa za potne stroške. K temu pridejo, v znesku 8 tisoč dolarjev še "zaupni izdatki", ki niso natančno obravnavani.

Temeljita preiskava Doakovega gospodarstva bi marsikaterega stoprocentneža spravila v zadrego.

Toda tega se ni bati. Doaku se ne bo nič zgodilo.

ZOPET USMRTITVE V RUSIJI

Sovjetski tisk objavlja poročila kolegijsa vsedravnne politične naprave (GPU), ki je v njem med drugim rečeno: Kolegij je obravnaval na svoji seji 11. marea primer protirevolucionarjev, ki so rovarili na polju kmetijstva v Ukrajini, na severnem Kavkazu in v Belji Rusiji in ki so bili zaradi tega aretirani in obtoženi. Obtoženci, ki so najbolj rovarili, so bili obsojeni na smrt. Gre za protirevolucionarno organizacijo, ki je bil namen poškodovati in uničiti traktorje in kmetijske stroje ter delavnice za popraviljanje traktorjev, obenem pa dezorganizirati pe-

Iz Slovenije.

Smrt zadnjega Meksikanarja. 14. marea so pokopali pri Dev. Mariji v Polju najstarejšega fana 93-letnega starca Franceja Gruma iz Studene, vulgo Kravarja, ki je dobil to domače ime, ker je kupil hišo nekdanjega kravarja v Fužinskem gradu. Rojen je bil leta 1840 v vasi Slape, iz katere so za njegovega časa nastale kar tri vasi. Kot otrok se je učil pri župniku Pakju kršćanskega nauka, kot 10-leten deček se je pa šel v Ljubljano učiti mizarstva in sodarstva. Iz te dobe je rad pripovedoval, kako so ljubljanski gospodje vsako leto povabili take učence v veliko jamo k Sv. Kristofu, ki je segala do današnje Zelenne jame. V to jamo so gospodje metali pomaranče in se zabavali nad dečki, ki so lovili pomaranče. Kot otrok se je dobro spominjal, koliko ljudstva je privrelo v jamo, ko je stekla južna železnica. Tudi sam je delal pozneje pri podaljšanju te železnice proti Krasu. Leta 1862 je šel za osem let k vojaku, kjer se je takoj javil kot prostovoljec cesarja Maksimilijana za Mehiko. Pred odhodom pa so se spuntali in razbežali s polno vojno opremo. Leta 1866 je šel nad Laha in po hudi bitki pri Veroni je zbolel za grižo, nakar so ga pustili domov.

Ko se je kmalu potem oženil, je bil mizar na Krisperjem veleposvetstvu v "Tiergartnu", sedanjemu umobolnici na Studeneu. Mizaril je tudi za novo sedanjo župno cerkve. Kot navdušen Slovenec se je udeležil znamenitega Vižmarskega tabora. Tudi nemškutarjem pri prohedu na Janče je malo zagodel. Silili so ga, naj jim pelje na Janče sod vina, on pa ni hotel in je ongavil, dokler ni vino iz soda izteklo. Komaj se je rešil hudega zapora radi tega. Mlajšim kakor tudi svojim vnukom je rad pravil svoje doživljanje.

Pijan ni bil nikoli v življenju in z rednim življenjem ter pridnim delom je dosegel tako visoko starost. Zadnja leta je precej oglušil, rad se je zavit v svoj pisani ovčji kožuh, ki ga mu je pa vaška mladina pri svojih Miklavževih pohodih zelo pokvarila. Ni je menda kmečke hiše v fari, kjer ga ne bi že klicali, da je vodnjak popravit. Pred 20 leti mu je umrla žena. Zadnje čase je bil navezan na bolniško postelj, kjer sta mu njegovi dobri hčeri z vsjo ljubeznijo stregli. Bil je veren in skrben gospodar. Tako je umrl najstarejši faran in zadnji "Meksikanar", katerega je na njegovi zadnji poti spremlila vsa vas.

Vlomilci, ki niso našli 130,000 dolarjev. Zadnje dni so vzmernili prebivalstvo v Novem mestu kar trije vlomi. 21. marea okrog 4. so na železniški postaji v Straži opazili železniški uslužbenec, da so ponorili vlomili v urad zlikovci, ki so odnesli iz železniške blagajne okrog 1000 Din. S tem plenom seveda še niso bili zadovoljni, ker so v istem kraju izvršili še vлом v pisarno parne žage Pavlina iz Ljubljane in odnesli iz blagajne okrog 2000 Din. Večjo srečo a tudi izredno smolo so imeli vlomilci v Gornjem polju v hiši narodnega poslance Antona Klinca, kjer so se podnevi vtihotapili na podstrežje, ponoči pa, ko so domači trdno spali,

prišli v spodnje prostore in odprli železno blagajno. Ko so se domači zjutraj zbudili in so opazili, da so bili v hiši vlomilci, so seveda najprej pohiteli k blagajni, v kateri so imeli spravljanih začasno 130.000 Din, ki jim jih je prinesel v srambo čez noč Lutman, uradnik Auerpergevo gozdne uprave in ki so bili namenejni za izplačilo delavskih mezd. Pri pregledu blagajne so z veseljem ugotovili, da vlomilci k sreči do tega denarja niso prišli in da so odnesla samo 6000 Din. Pri svojem delu so si privoščili tudi nekaj cigarete in izpili šefan fina. Orožniki vneto poizvedujejo za zločinci.

Usodna posledica podeželske strasti. Veliki kazenski senat v Mariboru je zopet moral razpravljati o krvavem zločinu kot posledici nebrzdane strasti in vročekrvnosti podeželja. Na zatožni klopi je sedel 23-letni posestniški sin Franca Škofič iz Žikarcev pri Sv. Barburi v Slovenskih goricah, ker je s strelom iz lovske puške ranil sbojega tovarika in sosedo Karla Škofiča tako hudo, da je ranjenec kmalu nato izdihnil.

Po obtožnici se je zgodila krvava drama naslednje: Lani 16. maja se je obdolženec spril s kokinim Karlom Škofičem in njegovim bratom ter so se ob tej priliki nekoliko stekli. Zato sta bila obdolženca in pokojnik obsojena na 30 odtisov ali 30 dni zapora. Očividno je že tedaj nastalo med njima neko fiho, prikrito sovraštvo, ki pa se ni pokazalo izpod krinke prijaznih obrazov. Baje je že v lanskem avgustu obtoženec med potjo, ko je šel k sodišču v St. Lenart odsedel svojo kazen, nekim znancem izjavil, da bo po povratku iz zapora vse one, ki so mu pripomogli s pričevanjem do t. kazni, postrelil.

Navedeno pa je ostalo prijateljstvo med obtoženecem in sosedom nerazrušeno. Bilo je 18. novembra preteklega leta, ko se je mudil Karel Škofič pri današnjem obdolženec. Nekaj časa so med prijateljskim kramljanjem pili jabolenik, nakar je obdolženecva mati nagloma obdolženca in njegovoga brata na njivo repo pulit, čemur sta se pa fanta uprla in je obdolženec celo mater sumil tako močno, da je padla. Mati je pobrala kos opeke in mu je vrgla v glavo, da je pričel močno krvaveti. Tedaj je priskočil pokojni Karel Škofič in hotel baje udariti mater, kar pa je preprečil obdolženec. Med obema mladeničema je nastalo sovražno razpoloženje, zavrela jim je kri in planila sta v stan, vsak po primerno orožje, s katerim sta se vrnla na dvorišče, ki je postalo nekaj trenutkov pozneje pozorišče krvavega zločina. Dočim je dvignil pokojni Škofič desnico s cepcem in hotel udariti nasprotnika po glavi, je ta nameril proti njemu lovsko puško in tudi že sprožil. Strel je zadel Karla Škofiča v trebuh in mu razmesaril vsa čreva. Karel je klecnil na kolna in se oprl z rokama o tla gnojnične jame, na to pa se je dvignil in odšel, držeč se za trebuh, domov, kjer je čez poldrugo uro umrl. Poškoba je bila po izjavi zdravnikov, ki sta obducirala truplo, absolutno smrtna in bi bi-

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA STOPNI SEZNAM

1320 DELAVK OPISUJE SVOJE ŽIVLJENJE. Na Dunaju je izšla 156 strani debela knjizica, kjer je zbrano gradivo o življenju 1320 delavk. Knjiga je zrealo XX. stoletja. Leta 1932 so bile med dunajske delavke razdeljene obširne vprašalne pole z najraznovrstnejšimi vprašanji o osebnih podatkih, poklicu, delovnem času, dohodkih, stanovanju, družini, prostem času i. dr. Na vsa ta vprašanja je odgovorilo 1320 delavk in so v omejeni knjizici ti odgovori statistično zbrani. Delavke so oz različnih poklicev in vseh starosti (od 16. do 65. leta). Vendar je velika večina industrijskih delavk in 73% jih ima manj od 40 let. 42% vseh omenjenih delavk je samskih, od poročenih pa jih je skoraj polovica prisiljenih da skrbje za svoje brezposelne može. Okoli štiri petine jih opravlja pomožna, manj važna in podrejena dela, le ena petina delavk ima to srečo, da opravljajo kvalificirano delo, za katero so se bile v svoji mladosti izučile. Brezposelnost jzajela že dve tretjini delavk in sicer mlajše bolj od starejših.

Dopisi. Barberton, Ohio. Tukahnji novoustanovljeni gospodinjiski klub samostojnega društva "Domovina" priredi v nedeljo popoldne 9. aprila "Jig-saw puzzle" in "card party" v spodnjem prostoru dvorane. Začetek ob 3. uri. Člani in članice društva "Domovina" kakor tudi ostalo občinstvo je vabljeno, da to prireditvev mnogoštevilno posetijo. Dobiček prireditve bo tvoril začetek naše blagajne, katere dozdaj še nima. Vstopnina samo 10 centov za osebo. Vsem naročnikom Glas Naroda voščim veselo Velikonočo. Petru Zagpa, da bi dobil piruhe od vseh Mick in Marjane v Ameriki. Mrs. Joseph Hiti, tajnica gospodinjkega kluba.

SVETOVNA KRIZA IN OTROCI. Ena izmed nemških pokrajin je napravila statistiko o delu otrok in je dooznala, da si izmed 2513 otrok, ki so pod 14 leti, služi 20,5% kruh. V 280 žvepljenih rudnikih Italije je zaposlenih na tisoče otrok v starosti 10-15 let. Na Madžarskem je neki poslanec ugotovil, da med tem, ko je v tekstilni industriji že nad 50 odstotkov delavcev brezposelnih, število otrok v tekstilni industriji stalno raste. V Palestini sili beda kmetске prebivalce k temu, da zmerom v večjem številu prodajajo svoje otroke. Povprečna cena osemletne deklice za delo 25 let znaša \$125. V Ameriki je zadnje leto izostala iz šole nad en milijon otrok med 7 in 15 leti, ker si morajo služiti kruh.

ONIM, KI POŠILJAJO DENAR V DOMOVINO, naznanjamo, da je mogoče poslati vsoto do sto dolarjev brez vsake izjave, v kako svrhu je denar namenjen. Tozadevna odredba je bila dne 17. marea odpravljena. Kdor hoče poslati več kot sto dolarjev, naj podpiše spodnjo izjavo in naj nam jo pošlje z denarno pošiljateljivo.

DECLARATION FOR MONEY ORDER I herewith declare that Money Order No. is sent by me for the purpose of ... and is not intended for the purpose of speculation, placing savings or making investment in a foreign country. I certify that this transaction in no way contravenes the act of March 9th, 1933, the executive order of March 10th, 1933 or any regulation issued thereunder.

Velikonočni prazniki so na pragu, toda še vedno je čas, da razveselite svoje v domovini s kakim denarnim darilom. NI BOMO TOČNO IN HITRO IZVRŠILI VSAKO POŠILJATEV METROPOLITAN TRAVEL BUREAU (FRANK SAKSER) 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

PREDVELIKONOČNA ZGODBA.

In kakor je bilo že v soboto rečeno, je ugledal petelinu v kuhinji na mizi pošasten prizor.

Sredi mize je stal pehar, v peharju je bilo zvrhano jaje.

No, to bi nazadnje ne bilo nič čudnega, kajti petelinu so jaje vsakdanja stvar. Njegove potehe jih znesajo enkrat tukaj enkrat tam. Prav lepa, bela jajca znesajo. Kako tudi ne? Saj so vse takorekoč deviško bele, in petelinovo perje je belo ko sneg.

Poleg peharja sta stali gospodinja in sosed in se o nečem pogovarjali. Sosed je debelo gledal in se čudila, gospodinja se je pa samozavestno smehljala in kazala skozi okno proti kurniku, v katerem so se spale kokoške svoje sladko spanje.

Razočaran petelin ima sicer kratko pamet in človeške govorec sploh ne razume, toliko je pa vseeno uganil, da je gospodinja dopovedovala sosedu, da so jaje, ki so bila v peharju, znesle njegove kokoške.

Malo je manjkalo, da ni omedlel. Dvakrat zaporedoma je slino požrl, in pred očmi se mu je začela delati tema, dasi je solnce komaj zahajalo.

Vsako bitje hrepeni v urah žalosti in razočaranja po samoti. Tudi petelinu je po samoti zahrpenel. Odpravil se je v skrit kot za svinjakom. Če mu je že usojalo najdnja ura, naj za svinjakom od žalosti skoprni.

In ko je koracal po dvorišču, majaje se zdaj na levo, zdaj na desno, je vzkliknila gospodinja: — Kriz božji, kaj je pa z našim petelinom? Pa se ja ni našel rži, ki jo je dedec iz kotla stresel. No, ta je pa lepa! Ali ni dovolj, da ima dedec vsak večer pol kapo, zdaj ga je pa začel še petelin posnemati! In prišla je poleno ter ga zalucala za njim.

Toda petelin ni razumel njenih besed in četudi bi jih razumel, bi se ne menil zanje.

Le ko mu je poleno vrčalo preko glave, je pobožno vzkliknil: — Škoda, da ni pol pedi nižje pomerila, in zdaj bi bilo že vsega konec...

O, gospodinja se je strahovito motila, ko je očitala petelinu pijanost.

Tako trezen je bil kakor tiste-ga dne, ko je iz jaje zlezal.

Iz jaje... Že zopet jaje... In jaje, ki jih je videl v peharju na mizi, so se mu še silneje vtisnila v uboge petelinje možgane.

Ne, rži, ki jo je gospodar iz kotla stresel za hišo, se ni nikdar niti dotaknil. In tudi svojim trem kokoškam je bil zapovedal:

— Niti enega zrna, ljubice moje! Kajti to je piča od hudica!

Do te trditve ga je privedla njegova pamet. Imel je pač bolj slabo in svohotno pamet. Skoro tako kot jo imajo ameriški suhači.

In tako je revež odkrival naravnost za svinjak, najbrž zato, da bi v gnoju potopil svoje misli, ker jih ni mogel potunkati v solneno zoro ljubezni.

Kar na kup gnoja se je zavalil, ne mence se, da se mu je omadževalo snežno-belo perje.

Takoj! — je vzdihnil, — na naj bo vzvišena ljubezen, ki jo že dve leti s tako vnevo gojim do svojih treh kokodajsk, pa naj bo ta čista ljubezen v smrdljivem gnoju pokopana.

Toda čimbolj se je otepal spomina na prizor, ki ga je videl na kuhinjski mizi, tembolj jasno mu je bil pred očmi.

Jaje, sama jaje! Če bi bila bela jaje kot so bila dozdaj še vselej, bi jih z veseljem privoščil gospodinjini.

Toda jaje v peharju so bila rdeča, zelena, rjavkasta, sivkasta, zlate in srebrne barve... — Le čakajte nesramnice! — jo zapretil proti kurniku, kjer so vsa tri kokoške mirno spale in sladko sanjale o svojem ljubem fantu, lepen, belem petelinu, ki je medtem gradil svojo jezo in koval strašno maščevanje za svinjakom na kupu gnoja. (Konec jutri ali pa šele po-) jutrišnjem.)

KRATKA DNEVNA ZGODBA

KOAN-FOU-YOAN:

MRTVA ŽENA

Bilo je ob peti straži prvega dne v letu — bilo je ob času, ko strogo vlada zima, ko je umrla moja ljubljena žena. Ne verjamem, da je še kdo na širnem svetu, ki bi bil tako nesrečen kakor jaz.

Oh, če bi bila še živa, bi ti bil za novo leto podaril novo obleko... toda, oh! Odsla si doli v earstvo teme, ki ga napaja rumeni studeneč! A da te morem zopet videti, ti nežna, obišči me, a ljubljena senca, opolnoči, pridi k meni v času tretje nočne straže, da ožive zopet sladke sanje preteklosti!

V času drugega meseca, ko se poraja pomlad, se mudi solnce dlje za nebu; in vse družine pero svoja oblačila in obleke v najčistejši vodi. Potem se razveseljujejo možje, ki še imajo krotke tovarišice, s tem, da krasi njihovo lepoto z novimi oblačili...

Jaz pa, ki sem izgubil svojo soprega, čutim samo žalost, ki me groje, pekoča bol, ki me použiva! Daleč izpred oči sem skrtil male šolenčke, ki so bili vajeni oklepati njene mišne nožice... Včasih sem bil mislil na to, da bi si izbral novo tovarišico. Toda kje bi mogel najti še katero, ki bi bila tako lepa, tako modra in tako prepolna ljubavni?

V času tretjega meseca doba, ki se imenuje tsing-ving. Tedaj razvije breskvina meja vse svoje nežno cvetje; in vrbe začenejo izobekati svoje zelenečice mačice. Potem se napatijo možje, ki imajo še soprugo, z njimi na pot, da obiščejo grobove svojih staršev.

Jaz pa, ki sem svojo izgubil, rotnam sam na njen grob; — in če vidim prostor, kjer počiva njen pepel, ližejo vroče solze po mojih licih. Dopriinašam ji mrtvaške daritve; — slike iz zlatega papirja zažigam zanjo. — "Sladka žena, jo ključem, dušek se v solzah, "kje si? — Sladka moja, kje si?" Pa oh! mojih besed ne more slišati; — samo samotni grob vidim, — svoje soprugo ne morem uzreti.

V času četrtega meseca, v dobi, ki se imenuje mang-čong, je zrak jasen, sonce žari v vsem svojem blasku. Koliko nehalnih mož se vdaja zdaj svoji nasladi, ne da bi se le z eno mislijo spomnili svoje krotke tovarišice, ki so jo bili izgubili!

Mož in žena sta kakor dve ptici taistega gorda; — ko se približa usodna ura, odletita vsaka v svojo smer... Vsa radostna lepota, vsa brezmejna ljubazen mi je za znamenje izginila v kratkih trenutkih enega samega jutra. Oh! zakaj ni sta mogla dva tako iskrena združena sopraga živeti skupaj leta in leta, dokler jima mila starost ne bi pobelila glave? Podoban sem možu, ki ga omamljajo najsladkejše, čarobne sanje; — ko pa se zbudi, se zaman ozira po lepem in nesmrtnem bitju, v katero so se mu v sanu zamikale oči in ušesa; in okrog sebe vidi le praznino in samoto in molk!

V času petega meseca, v dobi, ki se imenuje tuanyang, orjejo zma-

jevo ladje vode. Žlahtna vina zore; najsladnejše sadje se koplji v zvrhanih pleteniah.

Vsako leto ob tem času sem užival radost, da sem s svojo ženo in otroci delil nedolžno veselje teh praznikov. A zdaj sem nemiren iz nesrečen; pleni sem najgrenkejši boli. Od sončnega vzhoda do sončnega zahoda jočem, — in od večera do zore; vedno mi je tako pri srecu, kakor da bi moral od žalosti umrati.

Oh! zatisniti moram oči — veselji otroci se igrajo pred mojim pragom! Umeti morem njihov blaženost; saj imajo vendar mater, ki jih stisne na sree! Ljubi otroci, pojdite naprej! Vaša vesela igra mi povzroča samo bol...

V času šestega meseca, v dobi, ki se imenuje sanfo, leži dnevna vročina neznošno nad zemljo. Potem vsi brez razločka, rečni in bogati, obesažo svoja oblačila ven, da se posuše.

Tudi jaz vzameim potem iz skrivnje tisto svilenno obleko, da jo zobesim na sonce. Tudi vezene solne tiste, ki je bila moja žena, postavim na sonce. Glej, to je obleka, ki jo je nosila o praznikih! Pogledaj si mišne majhne čevlji, ki so oklepali njene sladke noge!

A kje je ona, gospodaria! — Kje je mati mojih otrok! — Oh, tako mi je, kakor da bi mi osterveč iz mrzlega jekla rezal sree na dvoje!

V času sedmega meseca, v dobi, ki se imenuje ki-kiao, ne morem hraniti solzam, ki mi silijo v oči. Kajti to je čas, ko obišče Nisolan svojo drago ženo Či-nin v nebesih.

Tudi jaz sem imel nekoč ljubo ženo; a izgubil sem jo za vedno! Neprestano vidim pred svojimi očmi njeno obličje, pred čegar milino se mi priklanjale cvetlice. Naj grem ali stojim, — naj sedim ali ležim, — misel, da sem jo izgubil, nikdar ne naha trgtati mojega sree. Ali je le en sam dan, ko ne bi bil mislil na izgubljeno? — Ali je bila katera noč, ko ne bi bil jokal za njo! Jo jutranje zore?

Petnajsti dan osmega meseca, ob času, ko je njegov krog največji, darujejo bogovom daritve, melone in kolače, ki so okrogli, ko nočna zvezda. Može in žene gredo, po dva in dva, ven in pohajajo prek polj, vesele se pohlevne mesečine.

A svetlo oblasti krog vzbuja v meri edinole spomin na ženo, ki sem jo izgubil. Včasih si nalijem v čusu močnega vina, da bi pregnal svojo žalost; — včasih primem za plunško, toda strune nočejo zveneti pod moje medlo roko. Moji sorodniki in prijatelji, vsi prihajajo po vrsti in me vabijo v gosti; moje sree pa, moje zagrujeno sree mi zapira pot v njihovo veselo družino.

V času devetega meseca, v dobi, ki se imenuje čong-yang, odpro vse krizanteme svoje zlate čase in iz vseh vrhov diha kakor balzamov vonj. Kako vesel bi šel tudi jaz nartgati šopek pravkar razevelih

cvetlic, če bi imel še ženo, ki bi si ga vtaknila v lasse.

Zopet mi solze zalivajo oči; moje pesti se krečijo od gorja in bijajo po kurnih prsih! V sobo grem, v kateri je živela moja žena. Oba moja otroka ni sledita in prihajata žalostna k meni, da se oklenita mojih kolena. Vsak me prime za eno roko in dušek se v solzah ključeta inoje ime. Vprašujeta me po materi s svojimi solzami, svojimi neboljenimi kretnjami, svojim ihtanjem!

Prvi dan desetega meseca obdarujejo rečni in bogati, brez razlike, svoje žene z zimskimi oblačili.

Jaz pa, ki nimam več žene, komu naj dam zimsko obleko? Če mislim na mojo milo, ki je delila z menoj ležišče, katere ljubka glava je počivala na eni blazini z moja, sožigam slike iz zlatega papirja zanjo; in moje solze teko brez konea. Dopriinašam ji te darje, njeje, ki se mudi sedaj na bregovih Rumenegega studeneča. Ne vem, če ti rborni mrtvaški darovi sence tiste, ki je ni več, kaj pomenijo; — toda plačal bom vsaj dan ljubavni in žalosti.

V času enajstega meseca, ko sem bil pozdravljen zimo, mnogokrat zapored zaman ključem svojo lepo ženo. Strah me je roba moje hladne postelje; ne upam se geniti; in svilen odeva drhti nad praznim mestom. Ihtim in vpijem do neba; bogove prosim in rotim, naj se usmilijo ubogega sopraga, ki preživlja noč v samotni in žalosti. Ob tretji straži vstanem in jokam do zore.

V času dvanajstega meseca, sredi zimskih mrazov, zaman ključem svojo ženo. "Kje si?" — ji ključem, "kje si? Vse dolge dni sem bil mislil samo nate, — a tvojeja obličja ne morem uzreti!"

Zadnje noč v letu pa se mi prikaže v sanjah. Med svoji roki položim svojo roko in se mi smelja s solznimi očmi; — njene nežne roke me objemajo in kakor nekaj sem ves blažen... "Prosim te, ljubi, mi šepete, — ne muči se več z mislimi name! V bodoče te vsako noč obiščem v sanjah."

OČE NE POZNA SVOJE HČERKE

Da bi oče ne vedel za hčerko, se pač redko pripeti. V matrikah mesta Turina je zabeleženo, da je Justina Marija Masoero, rojena leta 1872, hči Enrieta Masoera in Gabrijele Barethove. Med svetovno vojno je bil Masoero kapitan v italijanski armadi in večkrat je dobival pisma od Barethove, ki je stregla ranjenem v vojni bolnici in je kapitana prosila za informacije o dotičnih vojaki. Kapitana je njena požrtvovalnost globoko ganila. Dopolniva sta si vedno pogosteje in naenkrat je postala njuna korespondenca intima. In tako se je zgodilo, da je Masoero l. 1916 vzel 25-letno Gabrijele Barethovo ter ostal pri nji samo en dan.

Kapitan je ostal na bojišču do konca vojne in žena mu je dan za dnem pisala. Proti koncu vojne je pa žena nekam odpotovala in kunal je dobil kapitan uradno obvestilo, da je bil zakon ločen, ker se dolgo ni vedelo, kje je mož, a žena je odpotovala s svojim bivšim ljubikom v Francijo. Od tkrat Masoera o svoji ženi ni imel nobenih vesti in se mu niti sanjalo ni, da ima hčerko. Šele te dni je v matričnem uradu zvedel, da je Justina njegova hči, ki je stara že 17 let. Ker pa ne ve za njeno bivaliče, je najbrž že dolgo ali pa celo nikoli ne bo poznal.

APEL ZA MIR

Nedavno je postal pariški radio na otroke vsaga sveta poziv, naj molijo za mir med narodi in za medsebojno ljubazen. Govornik tega apela je bil neki francoski deček.

VODNIKOVE KNJIGE

za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam \$1.

in knjige Vam bodo poslane naravnost na dom.

Naročila sprejema: "GLASNARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y.

DUNAJSKI POLICIJSKI DIREKTOR IZGAN

V dunajski in vsej avstrijski javnosti je zbudila veliko senzacijo vest, da je podal ostavko upravnik dunajske policije dr. Brandl. V javnosti je povzročila ta demisijska slika senzacijo, ker je veljala dunajska policija v sedanjih težkih in burnih dneh kot edino jamstvo za ohranitev miru ter kot edini čuv ar ustave proti vsem mogočim prevratnim poizkusom.

Dr. Brandl je prevzel mesto policijskega upravnika na Dunaju za pokojnjim dr. Schobrom. Kakor vse kaže, je bil sedaj prisiljen podati ostavko, ker je postal žrtve tajništvene akcije Heimwehra, ki se je odigrala na Dunaju v noči od sredna četrtek. Kakor znano, je na dan, ko je bila sklicana seja avstrijskega parlamenta, prišlo na Dunaj po naloga voditelja Heimwehra, državnega podtajnika Feya, okrog 2500 heimwehrovec, ki so se nastanili v praznem poslojnu podjetskega mini-trstva v središčni mesta in ga izpremenili v vojašnico. Vodstvo Heimwehra je pozvalo poveljnike orožnikov na Dunaju, da mora člani Heimwehra smatrati kot pomožne organe policije in da morajo zato dobiti orožje. Orožniški poveljnik ni na slepo verjel te informacije in se je obrnil po informacije na kabinet zveznega kancelarja dr. Dollfussa, odkoder so mu sporočili, da o takšni naredbi ničesar ne vedo. Voditelj Heimwehra na Dunaju, državni tajnik za javno varnost major dr. Fey, je bil nemudoma pozvan v zvezni kancelarijat, kjer je moral priznati, da je on sam odredil koncentracijo heimwehrovec. Ko je dr. Brandl izvedel za te dogodke, je takoj odposlal močne oddelke policije, da biokirajo poslopje bivšega poljedelškega ministrstva. Major Fey je med tem prejel nalog, da spravi hitlerjeve zlepa z Dunaja. Hitlerjevi pa se niso hoteli odzvati njegovim pozivom. Celo intervencija vrhovnega heimwehrovskega voditelja kneza Starhemberga je bila zaman. Zaradi tega je policija sklenila nastopiti z vso energijo. Trije močni policijski oddelki so obkolili poljedelsko ministrstvo ter se pripravili, da prisilijo hitlerjeve, da zapustinja poslopje. Situacija je bila zelo kritična. Šele, ko je poveljnik policije izjavil, da je spopal neizbežen, so heimwehrovi popuštali ter v manjših skupinah zapustili ministrstvo. V poslojnu je našla policija večjo količino orožja in streljiva. Ta energični korak dunajske policije je povzročil Brandlov padec. Brandl je moral po nalogu vlade takoj zapustiti Dunaj. Kakor vse kaže, bo Brandlova demisijska povzročila vladi dr. Dollfussa še hude posledice.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH-SLOVENE READER) \$2. —

Knjigarna "GLAS NARODA"

VAMPIRJI VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

94

— Od kdaj pa imate pri sebi to strežnico? — je vprašal starec z drhtečim glasom.

— Od kar ležim, — je odgovoril Paul. — Pisal sem ji, da ne morem priti k nji, ker sem balan... pa je prišla ona k meni. Ob devetih je dobila moje pismo in deset minut čez devet je bila že tu...

— O, gospodična Flavija me ljudi tako, da bi prav nič ne oklevala, če bi morala izbirati med menoj in svojim očetom, — je pripomnil samozavestno.

Dr. Hortebize je srdito obračal oči, toda Paul ga ni videl. Stari sodni eksekutor si je nervozno popravljal očala.

— To se samo tako bahate, — je zamrmral.

— Zakaj?... Flavija me ljubi. Moram jo vzeti in vzamem jo, toda če bi hotel...

— Nesrečnež! — je vzkliknil navadno tako mirni oče Tantine, — nesrečnež!

Njegov obraz je bil tako grozen, da se je presenečeni Paul plaho stisnil k steni.

— Samo tepec si more drzniti govoriti takole o dekletu z čilino napako, da ljubi puhoglavca, ki je ni vreden. In ti misliš, tepec da homo dovolili...

Ni izgovoril svoje groznice, kajti Hortebize je skočil k njemu, mu položil roko na usta in ga potegnil ven, mrmrajoč:

— Pojdi, pojdi, vse boš pokvaril!

XXIX.

Vrata so se zaloputnila za zdravnikom in starim sodnim eksekutorjem, Paul je ostal sam, še predno je mogel kaj odgovoriti.

Bil je omamljen, zdelo se mu je, da je padel iz oblakov.

Zakaj se je navadno mirni in hladnokrvni Tantine naenkrat tako strašno razjezil? Opazko dr. Hortebize bi bil še razumel, kajti zdravnik je bil intimen prijatelj bankirja Martina Rigala in nekakšen naravni zaščitnik gospodične Flavije. Toda kakšna zveza more biti med očetom Taintinom, tem čimničnim hercem, in bogatim bankirjem, ki bo dal svoji hčerki milijon dote? Zakaj ta nepričakovana jeza, kaj pomenijo te groznice?

Paul se ni več zmedel za bolečine, ki mu jih je povzročala rana ob vsaki kretnji; sedel je na postelji in napeto poslušal v nadi, da bo slišal kaj, kar se je godilo v sosedni sobi. Toda vse njegova pozornost je bila zaman. Spalnica je delila od salončka stena, ne pa pregraja, in tako ni mogel ničesar slišati.

— Kaj počneta tam? — se je vpraševal. Kaj snujeta?

Oče Tantine in dr. Hortebize sta šla hitro skozi salon, toda za vrati sta se ustavila. Doktor je skušal pomiriti ogorčenega starčeka.

— Pogum! — mu je šepetal, — le pogum!... Čemu bi se tako razburjal?... Ali se da tu kaj storiti?... Nič, kaj ne? Sicer pa tukl če bi mogel, bi ne imel za to niti volje, niti moči.

Stari sodni eksekutor je potegnil iz žepa pisano ruto in si začel brisati z njo oči.

— Ah, zdaj pa še predobro razumem, koliko je moral pretrpeti grof de Mussidan, ko sem mu dokazoval, da ima njegova hči ljubčka, — je mrmral Tantine, — Bil sem krut, neusmiljen, za to sem kaznovan; da, zelo kruto kaznovan!

Obmolnil je za hip, potem je pa je napel vse sile in posrečilo se mu je vsaj na videz premagati silno ogorčenje in razburjenje.

— Toda Flavijo nočem pustiti tu, — je nadaljeval. — Sam ne morem govoriti z njo in zato moraš poskusiti ti, doktore, pripraviti jo do pameti.

Dr. Hortebize se ni mogel ubraniti nasmeha.

— Od sree rad vprežem v to vso svojo zgovornost, — je dejal, — toda pozabiti ne smes, prijatelj, da lahko ena sama beseda izda našo tajno...

— Prisegam ti da bom premagal svojo razburjenost, pa naj se zgodi karkoli.

— Naj bo, poskusim torej storiti, kar se bo dalo.

Po teh besedah se je vrnil v salon, Tantine je pa sedel na stopnice in se je prejel za glavo.

Flavija se je hotela baš vrniti v Paulovo spalnico, ko je vstopil zdravnik.

— Vi! — je vzkliknila presenečeno. — Mislila sem, da ste že daleč od tod.

— Pustil sem odprta vrata, — je odgovoril zdravnik, — hotel sem se vrniti, ker bi rad z vami nekaj važnega govoril... No... že vidim, da ste namršili obrvi... to je dokaz, da slutite, o čem bova govorila... No torej, povem vam kar naravnost, da tu ni mesta za gospodično Martin-Rigalovo.

— To vem.

Ta odgovor je bil izgovorjen tako mirno in hladno, da je zdravnik kar zazijal.

— Zdi se mi torej... je začel.

— Kaj?... Da bi ne smela biti tu? Kaj pa hočete? Ožire podrejujem dolžnosti. — Paul je bolan, nima pri sebi nikogar, kdo mu bo torej stregel, če ga zapusti tista, ki naj postane njegova žena? Kaj ni Paul že zdaj kakor moj mož? Kaj nima dovoljenje mojega očeta?

Hortebize je razmišljal, iskal je med vsemirbenimi razlogi enega, ki bi prišel z njim temu trmastemu dekletu do živega.

— Eu razlog več, — je dejal, da odidete in nikoli več ne pridete sem. Vaš prijatelj sem, Flavija, ubogajte izkušenega moža. Može so že taki, da nikoli ne odpuste ženi ki se je kompromitirala, niti v primeru, če je storila to njim na ljubo... Vedno se najde trenutek, ko ji očita jo nepremišljenost ali vtroglost, ki je nekoč laskala njihove mu samoljubju. Ali veste, kaj bi se zgodilo drugi klan po vaši poroki, če bi prišlo na dan, da ste bili tu? Ljudje bi govorili, da je bil Paul vaš ljubček in da je samo to prisililo vašega očeta, da je privolil v to zakonsko zvezo. Verjemite mi, ne dajajte se ljudem v zobe, ne izpostavljajte se zlobnim jezikom, ki bi prej ali slej skalili mir vašega domačega ognjišča.

Flavija je bila rdeča kot makov cvet. Videti je bilo, da je zadel zdravnik v živo.

— Torej naj pustim Paula samega tu? — je ugovarjala. — Kaj si bo pa mislil o meni?

— Paul, drago dete, bo kmalu zopet zdrav. In glejte, da boste pametni vam obljubim, da pride jutri k vam.

Ta argument je odločil.

— Naj bo! — se je uklala Flavija, — ubogala vas bom. Ah, nikar ne recite, da sem trmasta. Povem to Paulu in odidem. Na sviglenje.

Zdravnik je odšel presenečen nad tako lahkim uspehom in ne sluteč, da se mora zanj zahvaliti sumu, ki se je bil oglašil v Flavijinem sreu.

— Igra je doboljena, — je dejal zdravnik svojemu pajdašu; — požuriti se morava, ker pojde za nama.

Šele na ulici se je očka Tantine pomiril.

— Igra je dobljena, — je dejal zdravnik čimo, toda samo za danes... Naj me stane karkoli, Paulovo ženitev pospešim. Zdaj lahko storim to brez vsake nevarnosti. Edina ovira, ki loči tega fanta od milijonov rodu Champdoce, izgine v dveh dneh.

Doktor Hortebize je pri teh besedah prebledel.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

KADAR potrebujete kake notarske posele —

se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno, kakor ste bili prej pri Sakserju. — Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

FRANK SAKSER

216 West 18th Street

New York, N. Y.

